

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 26 SIERPNI 1942r.

/ P o r a n n y . /

I.

Dotyczące Polski.

CZUNGKING, po angielsku, 23.VIII.godz.22.30.

Przyjazd do Czungkingu polskiego Charge d'Affaires stworzył nowy okres w stosunkach dyplomatycznych między Chinami i Polską. W poniedziałek wieczorem wysłannik Polski / Polish Envoy/ wygłosił przemówienie przez radio do swych rodaków w okupowanej Polsce. Zaznaczył on, że podobnie jak Chiny były pierwszym krajem w Azji, który w 1937r. sprzeciwił się zbrojnie agresji, tak i Polska odegrała tę samą rolę w Europie w r.1939. W środę wieczorem dwój wiceministrów spraw zagranicznych, Dr. Fu Ping Czang i Dr. Cien Taj wydali obiad na cześć wysłannika polskiego.

LAHTI po estońsku 24.VIII.godz.21.00.

Gazeta szwajcarska National Zeitung zapytuje, co stanie się z państwami bałtyckimi, jeśli Alianci wygrają wojnę? Powołując się na skreślenie poselstw państw bałtyckich z listy dyplomatycznej, gazeta zaznacza, że rząd brytyjski działał nie tylko pod wpływem Moskwy, lecz również polskiego rządu emigracyjnego. Sikorski zawarł pakt ze Stalinem: Zw. Sowiecki ma oddać Polsce Litwę, w zamian za Białoruś i Ukrainę zachodnią. Polska i Litwa były niegdyś jednym krajem. Ze względu na podwójny nacisk, Anglii trudno jest bronić niepodległości Litwy.

Kwestja bałtycka ma być ostatecznie rozstrzygnięta na konferencji pokojowej, ale dezyzja już najwidoczniej zapadła. Jeśli Alianci wygrają wojnę Rosja zagarnie kraje bałtyckie. Wolność, którą Rosja dała republikom bałtyckim istniała tylko na papierze. Pewni ludzie sądzą, że po wojnie Rosja stanie się krajem demokratycznym i że małe republiki będą niepodległe. Jest możliwe że Anglia przypuszcza iż tak będzie, ale wszystko zależy od dobrej woli Rosji.

II.

Z najważniejszych spraw światowych.

MOSKWA po rosyjsku 24.VIII.godz.10.00.

Żołnierz czerwonej armii Oskusznikow, który był w niewoli niemieckiej w ciągu 11-tu miesięcy, uciekł z obozu jeńców. Był on w trzech obozach. W pierwszym jeńcy spali na otwartym powietrzu. Chorzy i ranni spali w stajni. Nawet ranni zmuszani byli do ciężkiej pracy. Jeńców, którzy nie mogli pracować bito, lub zabijano. Jeńcom dawano trochę ciepłej wody i nieobrane kartofle. W innych obozach warunki były jeszcze gorsze. W jednym z obozów jeńcom dawano trzy surowe kartofle dziennie i zmuszano ich do pracy od świtu do zmroku. W obozie tym umierało dziennie od 8 do 10 ludzi.

Godz.17.30.-

/ Dopełnienie do przemówienia Jarosławskiego, podanego w krótkim streszczeniu przez prasę angielską/.

Niemcy zajęli Woroszyłowsk i Piatigorsk. Posuwają się teraz w kierunku Groźnego. Ich rezerwy naftowe są na wyczerpaniu. Muszą się spieszyć. Zapasy nafty podnieca hitlerowskie szumowiny. Niemcy zajęli pałacy się Maikop, z którego wywieziono wszystkie zapasy i wszystkie maszyny. To, czego nie można było wywieźć zostało spalone. Nadzieje Niemców na to, że zdobędą tam naftę, były płonne, i dlatego też nacierają teraz z taką energią w kierunku Groźnego i Baku.

Jeśli hitlerowcy zdobędą te miasta, konsekwencje będą tragiczne dla narodu sowieckiego, dla całego kraju, dla całej ludzkości, miłującej wolność, bowiem zdobycie tych punktów uszkodziłoby w znacznej mierze prowadzenie wojny. Jeśli plan Hitlera się uda, przerzuci wojska przeciwko Moskwie, Leningra-

dowi i na Wołgę. Będzie mógł również przerzucić część swoich sił na zachód. Biada wówczas narodom Europy zachodniej! Jeśli Hitler zwycięży w Rosji, faszysty z całą pewnością zaduszą narody, walczące przeciwko nim w okupowanych krajach Europy.

Musimy zdawać sobie sprawę z niebezpieczeństwa, które nam grozi. Nietylko nie mamy prawa odstępować, lecz musimy zdobyć spowrotem Don i Kuban, północny Kaukaz i Zagłębie Donieckie. Musimy wypędzić wroga z terytorium sowieckiego. Musimy go pobić jeszcze w tym roku.

Prawdą jest, że Hitler skoncentrował wielkie siły. Ale zadajcie sobie pytanie czy jest to jedyną przyczyną, że armie niemieckie zdołały się przebrać przez Zagłębie Donieckie, przez Don i Kaukaz północny? Czy jedną z przyczyn nie jest niedostateczna energia żołnierzy, oficerów i instruktorów politycznych? Czyż pewne oddziały wojskowe nie odstępowały bez rozkazów dowództwa? Czy oficerowie i instruktorzy polityczni uczynili wszystko aby zorganizować obronę? To co mówię nie tyczy się tylko armii. Brak odpowiedzialności stwierdzić było można w niektórych miastach na linii frontu. Władze nie zorganizowały obrony. Nie wykorzystano dostatecznie pozycji obronnych, które zostały wybudowane.

A jednak bohaterska obrona Leningradu, Moskwy, Odessy i Tuły powinna świecić nam przykładem. Wszystko zależy od ludzi, niema na świecie nic silniejszego niż człowiek. Gdyby armia nasza była słabsza, niż armia niemiecka moglibyśmy się powoływać na przyczyny obiektywne. Ale nasza armia jest silniejsza niż armia włoska, rumuńska, węgierska i niemiecka. Posiadamy broń, która nie jest gorsza od broni przeciwnika.

Jarosławski zakończył wezwaniem do żołnierzy, do Kozaków i do Marynarzy, by walczyli z najeźdźcą do ostatniej kropli krwi: "Naprzód za ojczyznę i Stalina! Śmierć napastnikom niemieckim!"

Godz. 22.25. - Z Anglii i Stanów nadchodzą wiadomości o wzmagającym się ruchu zaotwarcia II frontu. W W. Brytanii, Stanach, Kanadzie i w Australii wielotysięczne tłumy żądają utworzenia II frontu w Europie. Tysiące kobiet, nagielskich zwróciły niedawno dodatkowe racje cukru ministerstwu zaopatrywania z następującym listem: "Nie potrzeba nam dodatkowych racji - żądamy otwarcia II frontu".

23.VIII. godz. 24.00. - Z N. Yorku donoszą, że związek zawodowy pracowników umysłowych zażądał od prez. Roosevelta natychmiastowego otwarcia II frontu. Kierownicy 13-tu organizacji studenckich w Chicago wysłali depezę do Roosevelta domagając się inwazji kontynentu europejskiego.

Meksykańskie związki zawodowe żądają również otwarcia II frontu w Europie. Ramas Maissarga, sekretarz związków zawodowych, poświadczył, że inwazja Europy byłaby śmiertelnym ciosem dla Hitlera.

COLUMBIA po angielsku 23.VIII. godz. 23.00.

/Koresp. radiowa z Londynu:/

E. Murrow, korespondent Columbi, stwierdza, że Niemcy podczas wypadu na Dieppe ogłosili alarm w całej Francji. Alianci wiedzą już, albo też dowiedzą się w krótkim czasie, co się wówczas działo w Paryżu i w innych miastach. Nie jest również zupełnie wykluczone, że instrukcje, nadawane szyfrem przez Deutschlandsender były odcyfrowane przez Aliantów. Wszystko to daje dowództwu alianckiemu b. cenny materiał.

III.

o g ó l n e .

COLUMBIA po angielsku, 24.VIII. godz. 1.00.

Komentarz Mjra Elliot o wypowiedzeniu przez Brazylię wojny państwom Osi. Wypowiedzenie wojny jest faktem b. doniosłym ze względu na pewne ciekawe okoliczności. Brazylia niewątpliwie była doskonale poinformowana o tym, co się dzieje w Niemczech. Wielu obywateli brazylijskich jeździło do Niemiec i spowrotem, rząd i firmy handlowe posiadały doskonałe stosunki w Europie i w Niemczech. Jeszcze do niedawna, dzięki relacjom tych właśnie źródeł, rząd brazylijski pragnął zachować neutralność, ponieważ Brazylia sądziła, że państwa Osi wygrają wojnę. Obecnie sytuacja się zmieniła. Brazylia, na zasadzie informacji z dostępnych jej źródeł, jest dziś zdania, że wojnę wygrają Alianci i tym głównie tłumaczy się decyzja rządu brazylijskiego.